
[2023-20-RE](#)

Causa 2023-20-RE

(Montaner Raynaud c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 153-2023. Recurs d'empara

Aute del 18 de maig del 2023

BOPA núm. 71, del 31 de maig del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 31 de març del 2023, per la representació processal de la Sra. Carine Montaner Raynaud, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 19 de gener del 2023, dictat pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 17 de març del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una resolució judicial motivada i fonamentada en Dret, congruent, no arbitrària, i que no produeixi indefensió efectiva, i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que s'adoptin les mesures per restaurar el seu dret fonamental a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 5 de gener del 2022, el Sr. Ferran Joaquim Costa Marimon, conseller general, va presentar una querella contra la Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general, i contra persones a determinar, en tant que treballadores de la CASS i en tant que participants indirectes en la divulgació o difusió d'informació privada, així com en la seva publicació en mitjans de comunicació, per uns

presumptes delictes de revelació de secrets de l'article 188, violació de secrets en l'àmbit laboral de l'article 190, revelació de secrets de l'article 377, calúmnia i difamació, tots ells del Codi penal.

1.2. El 4 de gener del 2023, el Ple del Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual decidia processar la Sra. Carine Montaner Raynaud per un presumpte delicte major de revelació de secret de l'article 188 del Codi penal, sense imposar-li cap mesura preventiva de caràcter personal o econòmic; tanmateix, acordava no processar-la pels presumptes delictes de calúmnies i de difamació.

1.3. La representació processal de la Sra. Carine Montaner Raynaud va presentar un incident de nul·litat contra aquesta decisió d'acord amb les disposicions de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials.

1.4. El 19 de gener del 2023, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què considerava que un aute de processament no posava fi en cap cas al procediment, ni tan sols vinculava a efectes de qualificació, ja que aquesta podria ser modificada fins a la fase d'informe de la vista oral, i, per tant, inadmetia a tràmit l'incident de nul·litat interposat d'acord amb les disposicions de l'article 18 *quater* esmentat i el reconduïa per la via de l'article 18 *ter*.

1.5. La representació processal de la Sra. Carine Montaner Raynaud va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 17 de març del 2023, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual acordava no admetre a tràmit aquest recurs.

1.6. El 31 de març del 2023, la representació processal de la Sra. Carine Montaner Raynaud va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 19 de gener del 2023, dictat pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 17 de març del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una resolució judicial motivada i fonamentada en Dret, congruent, no arbitrària, i que no produeixi indefensió efectiva, i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- Segons el parer de la recurrent, la decisió de tramitar el seu incident de nul·litat per la via de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials no és ajustada a Dret i és contrària a la jurisprudència del Tribunal Constitucional, ja que l'aute de processament és una resolució definitiva i ferma, perquè posa fi a una fase del procés penal: la fase d'instrucció del sumari.

- Discrepa de la interpretació de la Sala Penal respecte del fet que calgui esperar la resolució del Tribunal de Corts en el fons sobre l'incident de nul·litat reconvertit en el de la via de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials.

- Considera que la via correcta en aquest cas és la de l'article 18 *quater* de la Llei esmentada, ja que en el recent aute del 20 de desembre del 2022, recaigut en la causa 2022-63-RE, el Tribunal Constitucional avala la tesi que un aute que refusa una mesura cautelar de suspensió dels efectes d'un contracte s'ha de conceptuar com a una resolució definitiva, en no poder-se discutir més (fonament jurídic 3.3).

- Així doncs, atès que l'aute de processament des de l'àmbit processal no podrà discutir-se més, l'incident de nul·litat presentat contra aquest ha de tramitar-se per la via de l'article 18 *quater* esmentat.

- Recorda que l'incident de nul·litat és un filtre per depurar la vulneració de drets fonamentals abans de seguir amb les següents fases del procés i no tindria cap sentit si no es pogués aplicar al processament que pot marcar una persona tant personalment, com socialment, com penalment.

- Per aquests motius, considera que les resolucions del Tribunal de Corts i de la Sala Penal son arbitràries, no son jurídicament coherents, ni estan suficientment raonades, ni fonamentades en Dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que s'adoptin les mesures per restaurar el seu dret fonamental a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Penal constata que el Tribunal de Corts encara no s'ha pronunciat en el fons sobre l'incident de nul·litat per la via de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials, i, per tant, encara no li correspon pronunciar-se sobre la interpretació que cal atribuir a l'àmbit objectiu de l'incident de nul·litat.

- Precisa que la recurrent podrà presentar un recurs contra la desestimació del seu incident de nul·litat sempre i quan aquest hagi estat resolt o inadmès, però no abans. La petició de la recurrent és actualment prematura.

- Per aquest motiu, inadmet a tràmit el recurs d'apel·lació de la recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració dels drets constitucionals a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si

la decisió adoptada per la Sala Penal ha vulnerat els drets a la jurisdicció, a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, pel fet de declarar la inadmissió a tràmit d'un recurs d'apel·lació contra una decisió que convertia un incident de nul·litat presentat pel procediment de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials en el del 18 *ter*, contra un aute de processament.

3.5. En l'aute del 22 de novembre del 2021, recaigut en la causa 2021-83-RE, aquest Tribunal Constitucional va considerar que un aute de processament no era una decisió definitiva; i si bé calia tenir present que l'aute de processament era una decisió important que s'inscrivía en la fase sumarial, que indicava que l'acció penal es dirigia, en mèrits de simples indicis racionals, contra una determinada persona que, a partir d'aquell moment, es veia formalment encausada i coneixedora d'aquesta realitat, però al mateix temps li evitava sorpreses i li permetia articular la seva defensa; aquest aute no cloïa la fase d'instrucció, la qual se seguia i la qual podia acabar amb un arxivament o amb la conclusió del sumari i amb la tramesa al tribunal jutgador.

3.6. En la lògica del procediment penal, el processament no és una decisió definitiva en el sentit de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials, ja que no esgota el conjunt del procediment penal i no té un caràcter autònom en el si d'aquest procediment.

3.7. Així doncs, el Tribunal de Corts ha fonamentat en Dret el seu aute del 19 de gener del 2023 que declarava la inadmissió a tràmit de l'incident de nul·litat de la recurrent tramitat per la via de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials contra l'aute del seu processament.

3.8. Així mateix, la Sala Penal ha fonamentat en Dret el seu aute del 17 de març del 2023 en què va considerar que no es podia pronunciar sobre l'incident de nul·litat, ja que el Tribunal de Corts encara no havia jutjat el fons, d'acord amb el procediment de l'article 18 *ter* de la Llei esmentada.

3.9. El Tribunal de Corts i la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia han efectuat una aplicació correcta de la jurisprudència constitucional relativa als diferents règims jurídics establerts pels articles 18 *ter* i 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials i no han vulnerat els drets a obtenir "*una resolució judicial motivada i fonamentada en dret, congruent, no arbitrària, i que no produeixi indefensió efectiva; i en la vesant de l'apartat 2 el dret a la defensa*", reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.10. Així doncs, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit, atès que és prematur, i, la recurrent conserva el seu dret de demanar l'empara sol·licitada, si s'escau, al final del procediment penal.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-20-RE interposat per la representació processal de la Sra. Carine Montaner Raynaud contra l'aute del 19 de gener del 2023, dictat pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 17 de març del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de

Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 18 de maig del 2023.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy
President Vicepresident

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat Magistrat